

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради Факультету
музичного мистецтва і хореографії
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка
19.03.2024 р., протокол №1

Голова Вченої ради

Ганна КОНДРАТЕНКО

ПРОГРАМА

**комплексного кваліфікаційного іспиту з педагогіки, психології та
методики роботи з хореографічним колективом**

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність – 024 «Хореографія»
Освітній рівень – перший (бакалаврський)

Київ – 2024

Програма комплексного кваліфікаційного іспиту з педагогіки, психології та методики роботи з хореографічним колективом для студентів спеціальності 024 «Хореографія», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Розробники:

Андрощук Л. М., завідувач кафедри хореографії

Музика О. О., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук

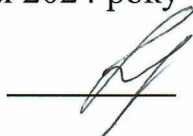
Хоружа Л. Л., доктор педагогічних наук, професор, кафедри освітології та психолого-педагогічних наук

Розглянуто і рекомендовано для затвердження на засіданні кафедри хореографії

Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 2 від 11 березня 2024 року

Завідувач кафедри

Людмила АНДРОЩУК

Гарант освітньо-професійної програми

Тетяна МЕДВІДЬ

Програму затверджено на засіданні Вченої ради Факультету музичного мистецтва і хореографії

Протокол № 1 від 19.03.2024 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму комплексного кваліфікаційного іспиту з педагогіки, психології та методики роботи з хореографічним колективом розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 024 «Хореографія», Положення «Про організацію освітнього процесу у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка».

Програму укладено з урахуванням програмних вимог до змісту дисциплін циклу професійної та практичної підготовки бакалаврів хореографії, а саме: «Педагогіка», «Психологія», «Методика роботи з хореографічним колективом».

Зміст програми розроблено на засадах компетентнісного підходу, з урахуванням принципів: системності, інтердисциплінарності, зв'язку теорії з професійно-педагогічною діяльністю. У програмі подано змістові вимоги з педагогіки (кафедра освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти), психології (кафедра освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти); методики роботи з хореографічним колективом (кафедра хореографії Факультету музичного мистецтва і хореографії).

Мета комплексного екзамену з педагогіки, психології та методики роботи з хореографічним колективом – з'ясувати рівень сформованості загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти галузі «Культура і мистецтво» спеціальності 024 «Хореографія» як готовності до вирішення широкого спектра типових задач мистецької освіти та виконавської діяльності.

Завданням комплексного екзамену є перевірка рівня сформованості компетентностей, визначених Освітньо-професійною програмою 024.00.01 Хореографія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Результати навчання:

РН 2. Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.

РН 5. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

РН 6. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

РН 7. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.

РН 8. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

РН 9. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН 10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

РН 11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

РН 13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

РН 14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

РН 15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

РН 16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

РН 17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

РН 18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

РН 20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

РН 21. Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

РН 22. Мати навички управління мистецькими проєктами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проєкту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт

Підсумкова атестація проводиться у **формі електронного тестування**.

Програма іспиту включає 100 тестових завдань із психології, педагогіки та з методики роботи з хореографічним колективом, максимальна кількість балів за проходження тестів – 100.

Пропоновані тестові завдання дають змогу виявити рівень навчальних досягнень студентів: вільного володіння інформацією та оперування термінами і поняттями із психології, педагогіки, методики роботи з хореографічним колективом.. Тестові завдання розроблено з урахуванням теоретичних завдань, що є визначальними у формуванні професійної компетентності майбутніх бакалаврів хореографії.

Тестові завдання складаються з таких видів:

- тести з єдиною правильною вибірковою відповіддю (у вигляді слова, фрази тощо);
- тести з декількома правильними відповідями;
- тести, що складаються з питань, що мають дві відповіді, одна, з яких істина, а інша – хибна;

- тести на визначення відповідності.

Перед початком тестування студентам дається коротка інструкція щодо виконання завдань.

Для проходження тестів студентам необхідно під своїми логінами та паролем зайти на свою сторінку в системі електронного навчання та розпочати тестування. Після закінчення роботи над тестовими завданнями відповіді необхідно надіслати в систему і натиснути кнопку «відправити все та завершити».

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Кількість балів (max – 100)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Критерії
90 – 100	A	Виставляється за правильну відповідь на 90-100 відсотків запитань тесту
82 – 89	B	Виставляється за правильну відповідь на 82-89 відсотків запитань тесту
75 – 81	C	Виставляється за правильну відповідь на 75-81 відсотків запитань тесту
69 – 74	D	Виставляється за правильну відповідь на 69-74 відсотків запитань тесту
60 – 68	E	Виставляється за правильну відповідь на 60-68 відсотків запитань тесту
1 – 59	FX	Виставляється за правильну відповідь на 1-59 відсотків запитань тесту

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН ПЕДАГОГІКА

Педагогіка як наука

Педагогіка як наука, її генеза. Предмет і завдання педагогіки. Основні категорії педагогіки. Інтеграція педагогіки з іншими науками, галузі сучасної педагогіки. Методологія педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень та їх характеристика.

Основні поняття: педагогіка, навчання, освіта, виховання, розвиток, предмет педагогіки, завдання педагогіки, методологія педагогіки, методи науково-педагогічних досліджень.

Дидактика як теорія навчання та освіти.

Сутність процесу навчання

Сутність дидактики як галузі педагогічних знань. Предмет, завдання і основні дидактичні категорії. Процес навчання: сутність, функції, структура, характеристика основних структурних компонентів (цільовий, мотиваційний, змістовий, операційно-діяльнісний, контрольо-регулювальний, оцінно-результативний). Основні етапи процесу пізнання: сприймання, усвідомлення, осмислення, запам'ятовування, закріплення, застосування знань і умінь в практичній діяльності.

Основні поняття: дидактика, предмет дидактики, завдання дидактики, категорії дидактики, процес навчання, викладання, учіння, теорія пізнання, рушійні сили процесу навчання, функції навчання, структурні компоненти процесу навчання, основні етапи оволодіння знаннями.

Закономірності та принципи процесу навчання

Закономірності процесу навчання, їх сутність та характерологічні особливості. Поняття принципів навчання та їх характеристика: принцип спрямованості навчання на вирішення завдань освіти, розвитку й виховання, принцип науковості, систематичності і послідовності, доступності, свідомості й активності, наочності, міцності знань, умінь і навичок, індивідуального підходу до учнів та інші.

Основні поняття: закономірності навчання, об'єктивні закономірності, суб'єктивні закономірності, загальні закономірності, конкретні закономірності, принципи навчання.

Зміст освіти в сучасній школі

Сутність і завдання змісту освіти. Фактори формування змісту освіти. Пріоритетні напрями державної політики у сфері освіти. Критерії відбору змісту освіти. Нормативні документи змісту освіти: Державні стандарти загальної середньої освіти, Базовий навчальний план, Типова освітня програма, Типовий навчальний план, підручник, посібник.

Основні поняття: зміст освіти, знання, уміння, навички, Державний стандарт загальної середньої освіти, Базовий навчальний план, Типова

освітня програма, Типовий навчальний план, підручник, навчальний посібник, навчальний предмет.

Методи і засоби навчання

Сутність методів, прийомів і засобів навчання. Класифікація методів навчання: методи організації і самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності учнів, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності учнів, методи контролю і самоконтролю у навчанні. Характеристика основних груп методів. Умови оптимального вибору методів і засобів навчання: врахування навчально-виховної мети, завдань, змісту навчального матеріалу, рівня підготовленості учнів, сформованості навчальних умінь і навичок, віку учнів, рівня підготовки вчителя тощо.

Основні поняття: методи навчання, прийоми навчання, засоби навчання, класифікація методів навчання.

Форми організації навчання

Форми організації навчання, їх становлення. Класно-урочна форма навчання в її історичному розвитку. Вимоги до сучасного уроку. Типи уроків, їх структура. Підготовка вчителя до уроку. Педагогічний аналіз уроку. Сучасні організаційні форми навчання. Позаурочні організаційні форми навчання.

Основні поняття: форма організації навчання, класно-урочна система навчання, урок, типи уроків, структура уроків, нестандартні уроки, позаурочна діяльність.

Система контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів

Поняття про оцінювання та вимірювання результатів навчання учнів (сукупність компетентностей). Педагогічні вимоги до перевірки навчальних досягнень учнів. Види, форми та методи контролю знань, умінь, навичок та способів діяльності учнів.

Основні поняття: контроль, перевірка, оцінка, бал, види контролю, форми контролю, методи контролю, критерії оцінювання, якість, результати навчання, компетентність.

Теорія виховання

Процес виховання

Сутність процесу виховання, його специфіка, компоненти, рушійні сили, мотиви. Мета і завдання виховання. Основні закономірності і принципи виховання. Етапи процесу виховання. Напрями виховання. Самовиховання і перевиховання, їх сутність. Управління процесом виховання. Результати процесу виховання. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання.

Основні поняття: виховання, процес виховання, об'єктивні чинники, суб'єктивні чинники, мета виховання, завдання виховання, закономірності виховання, принципи виховання, управління процесом виховання,

самовиховання, перевиховання, результати виховання, діагностика вихованості.

Зміст виховання

Поняття змісту виховання в сучасній школі. Основні напрями змісту виховання: розумове, моральне, патріотичне, правове, трудове, економічне, естетичне, екологічне, фізичне. Характеристика їх сутності та завдань.

Основні поняття: зміст виховання, завдання виховання, розумове виховання, моральне виховання, патріотичне виховання, статеве виховання, екологічне виховання, трудове виховання, економічне виховання, професійна орієнтація, художньо-естетичне виховання, фізичне виховання.

Загальні методи та форми виховання

Поняття методу, прийому і засобу виховання. Класифікація методів виховання та характеристика основних груп: методи формування свідомості особистості, методи організації діяльності і формування досвіду поведінки, методи стимулювання діяльності і поведінки учнів, методи контролю та аналізу ефективності виховання. Педагогічні умови використання методів виховання. Система позакласної та позашкільної роботи: форми організації, методика організації та реалізації виховних справ. Інтерактивні технології виховання.

Основні поняття: методи виховання, прийоми виховання, засоби виховання, позакласна та позашкільна робота, форми організації позакласної та позашкільної роботи, виховні справи, інтерактивні технології виховання.

Виховна робота класного керівника

Роль класного керівника в реалізації сучасних завдань загальної середньої освіти. Функції класного керівника, реалізація індивідуальної траєкторії розвитку учнів. Вимоги до особистісних і професійно-педагогічних якостей класного керівника. Організація діяльності класного керівника.

Основні поняття: класний керівник, функції, професійні якості, індивідуальна траєкторія розвитку учня.

Управління освітою в Україні

Система освіти в Україні

Система освіти в Україні та її складові. Мета та основні принципи освіти України. Структура системи освіти в Україні. Реформування системи освіти в Україні у контексті закону України «Про освіту» (2017). Концепція Нової української школи (2017).

Основні поняття: система освіти, структура системи освіти, реформування системи освіти, інтеграційні процеси в освіті, навчальні заклади.

Наукові основи управління закладом загальної середньої освіти

Поняття про управління. Наукові основи управління. Принципи управління освітою. Основні функції управління. Органи управління освітою і школою: державні і громадські. Демократизація управління системою освіти. Педагогічна рада в школі та рада школи, їх функції, зміст і форми діяльності.

Основні поняття: управління, керівництво, організація, система планування, органи державного управління освітою, адміністративно-управлінський персонал школи, Закон України «Про освіту» (2017), Концепція Нової української школи (2017).

ПСИХОЛОГІЯ

Психіка як предмет пізнання

Психологія як наука про закономірності розвитку та функціонування психіки. Предмет загальної, вікової, педагогічної психології. Принципи психології. Загальне поняття про методи психологічних досліджень.

Поняття про психіку. Основні форми прояву психіки. Функції психіки. Виникнення та розвиток психіки. Рефлекторна природа психіки. Психіка та свідомість. Історичний розвиток людської свідомості. Структура свідомості. Поняття про несвідоме. Свідоме та несвідоме в психічній діяльності людини. Значення психологічних знань у практичній діяльності.

Психологія особистості

Поняття про особистість у психології. Співвідношення понять “людина”, “індивід”, “особистість” та “індивідуальність”. Психологічні теорії особистості. Рушійні сили розвитку особистості. Становлення особистості в процесі соціалізації. Роль активності у розвитку особистості.

Структура особистості. Спрямованість особистості як система стійких мотивів поведінки і діяльності. Інтереси, переконання і світогляд особистості. Самосвідомість особистості, особливості її розвитку. Я-концепція та образ Я. Самооцінка та рівень домагань особистості. Самоповага особистості. Психологічний захист особистості. Установки особистості. Критерії сформованості особистості.

Діяльність та спілкування

Активність і діяльність. Потреби як джерело активності. Структура діяльності. Освоєння діяльності. Знання, вміння, навички та звички. Основні види діяльності, їх характеристика.

Поняття про спілкування та його види. Спілкування як багатоплановий процес розвитку контактів між людьми. Спілкування як обмін інформацією. Невербальна і вербальна комунікації. Спілкування як міжособова взаємодія. Основні засоби впливу в процесі спілкування. Спілкування як розуміння людьми один одного. Психологічні механізми сприймання людиною людини. Зворотній зв'язок у спілкуванні.

Міжособистісні стосунки в групах

Поняття про групи. Класифікація груп. Міжособистісні стосунки в групах. Розвиток міжособистісних стосунків. Психологічна сумісність і конфлікт у міжособистісних стосунках. Причини виникнення конфліктів, їх попередження. Стили поведінки у конфліктній ситуації.

Диференціація в групах і колективах. Інтеграція в групах і колективах. Референтні стосунки та їх роль у розвитку осіб із ознаками хореографічної обдарованості.

Пізнавальна сфера особистості

Поняття про увагу як особливу форму психічної активності. Фізіологічні основи уваги. Класифікація видів уваги. Характеристика основних властивостей уваги. Індивідуальні відмінності уваги. Неуважність та її причини.

Загальна характеристика пізнавальних процесів. Поняття про відчуття. Фізіологічні основи відчуттів. Основні властивості відчуттів. Чутливість аналізаторів, пороги чутливості. Поняття про сприймання. Характеристика основних властивостей сприймання. Види сприймання. Індивідуальні відмінності сприймання, їх діагностика.

Поняття про пам'ять. Види пам'яті. Характеристика основних процесів пам'яті. Запам'ятовування та його види. Умови ефективного запам'ятовування. Збереження, умови збереження інформації. Відтворення та його види. Забування та його причини. Індивідуальні відмінності пам'яті.

Поняття про мислення та розуміння його специфіки у порівнянні з безпосереднім чуттєвим відображенням. Соціальна природа мислення. Психологічна характеристика мислення як процесу вирішення задач. Поняття проблемної ситуації. Розумові операції як основні механізми мислення. Види мислення.

Поняття про уяву. Класифікація видів уяви, їх характеристика. Мрія як особливий вид уяви. Прийоми створення образів уяви. Уява і особистість. Уява в професійній діяльності.

Емоційно-вольова сфера особистості

Поняття про емоції та почуття. Вираження емоцій та почуттів. Форми переживання емоцій та почуттів. Види емоцій. Види почуттів. Вищі почуття. Роль емоційних станів у регуляції поведінки та діяльності людини.

Поняття про волю. Фізіологічні основи волі. Поняття про довільну та мимовільну дію. Проста та складна вольова дія, їх аналіз. Поняття про вольове зусилля та силу волі. Безвілля та його причини. Основні вольові якості особистості, їх формування.

Психологія індивідуальності

Поняття про темперамент, його роль у психічній діяльності та поведінці. Основні властивості темпераменту. Фізіологічні основи темпераменту. Типи темпераментів, їх психологічна характеристика.

Поняття про характер, його зв'язок із темпераментом. Структура характеру. Класифікація рис характеру. Акцентуації характеру. Формування характеру. Характер та індивідуальність людини.

Поняття про здібності. Задатки як природні передумови розвитку здібностей. Види здібностей. Рівні розвитку здібностей. Індивідуальні відмінності у здібностях людей. Хореографічні здібності та їх розвиток.

Закономірності та динаміка психічного розвитку та формування особистості в онтогенезі

Поняття про психічний розвиток. Розвиток індивіда та формування особистості. Рушійні сили психічного розвитку. Фактори психічного розвитку. Роль біологічних та соціальних факторів у психічному розвитку особистості.

Загальні закономірності психічного розвитку (нерівномірність, інтеграція і диференціація психіки, пластичність). Поняття про сензитивні та латентні періоди, про затримки психічного розвитку. Діалектичний взаємозв'язок навчання та розвитку.

Культурно-історична теорія розвитку вищих психічних функцій Л.С. Виготського. Вікова періодизація Л.С. Виготського, Д.Б. Ельконіна. Соціальна ситуація розвитку, провідна діяльність, психічні новоутворення. Кризові явища у психічному розвитку.

Психічний розвиток у дитячому віці

Психологія немовляти. Взаємозв'язок фізичного та психічного розвитку немовляти. Розвиток емоційної сфери у немовлят. Комплекс пожвавлення. Безпосереднє емоційне спілкування як провідна діяльність немовляти. Характеристика психічних новоутворень періоду немовляти.

Психічний розвиток у ранньому дитинстві. Соціальна ситуація розвитку в ранньому дитинстві. Предметно-маніпуляційна діяльність та її значення для психічного розвитку дитини. Новоутворення в ранньому дитинстві. Розвиток мовлення. Розумовий розвиток дитини у ранньому віці. Передумови формування особистості у ранньому дитинстві. Криза 3-х років.

Особливості фізичного та психічного розвитку дошкільника. Гра як провідна діяльність в дошкільному дитинстві. Рольова гра як особлива форма взаємодії дитини зі світом дорослих. Роль гри в психічному розвитку. Характеристика новоутворень у дошкільному дитинстві (супідрядність мотивів, децентрація мислення, потреба у значимій та соціально оцінюваній діяльності, потреба у соціальній відповідності, первинні етичні інстанції і моральні почуття).

Особливості соціальної ситуації розвитку у молодшому шкільному віці. Навчальна діяльність як провідна у молодшому шкільному віці, її особливості. Розвиток пізнавальних процесів, їх особливості. Формування особистості молодшого школяра.

Психічний розвиток у дорослому віці

Підлітковий вік як перехідний від дитинства до дорослості. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітка, її відображення в психологічних особливостях цього віку. Формування особистості в підлітковому віці. Почуття дорослості як центральне психічне новоутворення підліткового віку. Критичне ставлення до дорослих. Спілкування з ровесниками у процесі суспільно-корисної діяльності як провідна діяльність у підлітковому віці.

Формування особистості у юнацькому віці. Особливості самосвідомості та самооцінки юнаків та дівчат. Дружба і любов у юнацькому віці. Розвиток емоційно-вольової сфери. Особливості розвитку пізнавальних процесів та мотивів учіння в юнацькому віці. Характеристика провідної діяльності у юнацькому віці. Психологічні особливості формування професійних інтересів, нахилів та здібностей юнаків та дівчат.

Психологічні теорії розвитку особистості в дорослому віці. Загальна характеристика дорослості. Рання дорослість. Зрілий дорослий вік. Психосоціальний розвиток у дорослому віці. Особистість, сім'я та робота: контекст розвитку дорослої людини. Етапи професійного становлення та розвиток особистості. Робота та стиль життя. Кризові явища у психічному розвитку особистості. Особистість і старіння. Психосоціальний розвиток у літньому віці. Психологічні проблеми старості.

Навчання і розвиток особистості

Навчання і розвиток. Психологія навчання. Вчитель і учень як повноправні учасники навчального процесу: суб'єкт-об'єктні та суб'єкт-суб'єктні відношення.

Врахування вікових та індивідуально-типологічних особливостей учнів у процесі навчання. Психологічні засади розвивального навчання. Система розвивального навчання Ельконіна-Давидова. Психологія оцінювання навчальних досягнень учнів.

Учіння як самостійна пізнавальна діяльність учня. Психологічні особливості засвоєння знань та формування умінь і навичок. Психологія оволодіння вміннями і навичками та їх застосування.

Виховання і розвиток особистості

Виховання як цілеспрямований процес формування особистості. Психологічні механізми формування особистості. Вплив діяльності на формування особистості. Взаємозв'язок навчання, виховання і розвитку.

Психологічні критерії та показники вихованості учнів. Концепція морального розвитку Л. Кольберга. Рівні та стадії морального розвитку за Л. Кольбергом. Вікові аспекти виховання. Психологічні механізми та закономірності виховних впливів. Психологічне обґрунтування виховних впливів. Самовиховання як вища форма самоуправління у вихованні. Психологічний аналіз методів і прийомів виховання та самовиховання.

Психологія вчителя та його професійний розвиток

Становлення професійної самосвідомості вчителя: педагогічна спрямованість, образ Я, самооцінка, рівень домагань. Педагогічні здібності та їх розвиток у навчально-професійній діяльності. Рівні сформованості педагогічних здібностей. Педагогічний такт та педагогічна спостережливість.

Педагогічна практика та формування стилю педагогічної взаємодії. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Вплив характеру педагогічної взаємодії на психічний розвиток учнів. Професійно важливі якості хореографа та їх розвиток. Критерії професіоналізму.

МЕТОДИКА РОБОТИ З ХОРЕОГРАФІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ

Завдання та сфери діяльності керівника хореографічного колективу. Організація концертної діяльності. Основні види роботи в хореографічному колективі. Класифікація танцювальних колективів за видами та формами. Організаційна робота зі створення колективу. Якості керівника хореографічного колективу. Функції балетмейстера. Основні напрями та методи виховної роботи в хореографічному колективі. Робота над репертуаром, постановча робота в хореографічному колективі. Особливості репетиційної роботи. Основні етапи роботи балетмейстера. Особливості роботи в професійному хореографічному колективі. Особливості роботи в аматорському хореографічному колективі. Методика підготовки до творчого виступу. Концертно-гастрольна діяльність хореографічного колективу. Методика хореографічної роботи з дітьми різного віку. Принципи роботи дитячого хореографічного колективу. Основні медичні соціально-педагогічні аспекти відбору дітей для занять хореографією. Структура занять з хореографії з дітьми дошкільного віку. Протипоказання для прийому дітей у хореографічний колектив. Значення ритмічних вправ та ігор на заняттях з хореографії. Зміст та структура занять з хореографії з дітьми різного віку. Особливості створення репертуару для дитячого хореографічного колективу. Розвиток на заняттях з хореографії фізичних якостей дітей: реакції, витривалості, гнучкості, пластичності, координації рухів, сили м'язів, стійкості. Розвиток художнього смаку в процесі формування світогляду засобами хореографічної діяльності. Врахування вікових особливостей при створенні комбінацій. Цілі та завдання навчання хореографії в закладах культури та позашкільних навчальних закладах. Формування навичок і умінь у хореографічному мистецтві. Принципи, методи і форми хореографічного навчання. Сучасна система хореографічної освіти. Розвиток системи класичного танцю. Розвиток логіки, пам'яті, уваги, творчої активності, смаку в процесі хореографічної діяльності. Основні принципи побудови занять з хореографії: структура, зміст, відповідність частин заняття, темп, музичний супровід. Розвиток музичності, виконавської і танцювальної техніки. Методика побудови заняття з класичного танцю та методика складання комбінацій екзерсису. Методика побудови уроку народно-сценічного танцю та методика складання комбінацій на основі лексичних угруповань. Методика побудови заняття з сучасного танцю. Розвиток школи сучасного танцю. Перші

методисти і теоретики народно-сценічного танцю. Структура та зміст занять з бального танцю. Методика підготовки і проведення заняття з хореографії. Підготовча робота хореографа до заняття. План - конспект заняття з хореографії. Види планування хореографічного навчання в системі закладів освіти. Вимоги до педагогічної діяльності хореографа. Методика виконання рухів класичного танцю біля опори: група Plie, група Battement, група Rond de jambe, група Adagio. Пози класичного танцю. Характеристика груп стрибків класичного танцю. Методика виконання рухів народно-сценічного танцю біля опори. Закони побудови танцювально-тренувальних комбінацій на середині. Методика виконання рухів сучасного танцю.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Педагогіка

Основна:

1. Аймедов К.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник / К.В. Аймедов, В.В. Бабієнко, В.А. Бабієнко, В.В. Сторож. — К.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. — 352 с.
2. Бібік Н.М. Компетентність як результат шкільної освіти // Почат. шк. — 2010. — №9. — С. 3–6.
3. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. — 2-ге вид., перероб.і доп. — К.: Знання-Прес, 2004. — 445 с.
4. Максименко В.П. Дидактика : курс лекцій / В.П. Максименко. — Хмельницький : ХМЦНП, 2013. — 223 с.
5. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. /Навчальний посібник:5-е видання, доповнене і перероблене. — К., 2007. — 656 с.
6. Закон України "Про освіту" //Голос України, 2017.- 27 вересня <http://www.golos.com.ua/article/294010>
7. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. — Київ : Міносвіти і науки, молоді та спорту України, 2011. — 27 с.
8. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.htmlc>.

Психологія

Основна:

1. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Загальна психологія. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 296 с.
2. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Вікова психологія. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 346 с.
3. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Педагогічна психологія: Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 168 с.

Додаткова:

1. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібн. / О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. — К. : Каравела, 2008.
2. Подоляк Л.Г. Основи вікової психології. — К.: Главник, 2006.
3. Приходько Ю.О. Дитяча психологія: нариси становлення та розвитку : навчальний посібник для студентів педагогічних вузів / Ю. О. Приходько. — 2-е вид., доповнене. — К.: Міленіум, 2004.
4. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навчальне видання. — К.: Каравела, 2011.

5. Психологічні засади розвитку обдарованої особистості в освітньому середовищі: методичний посібник / О.Л. Музика, Д.К. Корольов, Р.О. Семенова та ін.; за ред. О.Л. Музики. – К., 2015.

Методика роботи з хореографічним колективом

1. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. К., 1990. 179 с.
2. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів. : Сполом, 2007. 95 с.
3. Колногузенко Б.М. Методика роботи з хореографічним колективом. Ч.1 Хореографічна робота з дітьми : навч. Посібник. Х: ХДАК, 2005, 153 с.
4. Мартиненко О. В. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика: підручник для здобувачів I рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія та 014 Середня освіта (Хореографія). М., 2020. 391 с.
5. Зайцев Є, Колесниченко Ю. Основи народно-сценічного танцю: Навч. посібн. для вищ. навч. закл. культ. і мист. I-IV рівнів акредитації. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 416 с.